

**ПРОФЕСОР
ТОПКА ЕЛЬВІРА ГРИГОРІВНА
(до 75-річчя від дня народження)**

03 квітня 2016 року виповнилося 75 років з дня народження відомого в Україні та за її межами вченого, доктора медичних наук, професора кафедри оперативної хірургії та топографічної анатомії Дніпропетровського медичного інституту традиційної і нетрадиційної медицини, Заслуженого працівника народної освіти України, академіка Української академії наук національного прогресу Топки Ельвіри Григорівни. Творчий шлях Е.Г. Топки відзначений майже 50-річною науково-педагогічною діяльністю, 26 років вона очолювала кафедру оперативної хірургії та топографічної анатомії, впродовж 15 років була деканом 1-го медичного факультету ДЗ “Дніпропетровська державна медична академія” та впродовж 19 років працює деканом Дніпропетровського медичного інституту ТНМ.

Ельвіра Григорівна Топка народилася в м. Оренбурзі (Росія) у сім’ї військового. Дитинство проходило у складні для всієї держави повоєнні часи. Незважаючи на часті переїзди родини,

пов’язані зі службовими обов’язками батька, середню школу закінчила з золотою медаллю. Подальший шлях був зумовлений мрією, що зародилася з дитинства, – допомагати хворим людям. Перебуваючи з сім’єю на Далекому Сході, вступила до Владивостокського медичного інституту. Після переїзду родини до Дніпропетровська продовжила здобувати медичну освіту у Дніпропетровському медичному інституті, який закінчила з відзнакою у 1964 році. У студентські роки Ельвіра Григорівна з великою зацікавленістю працювала у науково-студентському гуртку кафедри оперативної хірургії та топографічної анатомії. Після закінчення Дніпропетровського медичного інституту Е.Г. Топка з 1964 по 1967 рік працювала хірургом у м. Кривий Ріг, де одержала досвід практичної роботи. Талант науковця, здатність до наукових пошуків та аналізу результатів лікувальної роботи знову привели молодого спеціаліста до “alma mater”, у 1967 році Ельвіра Григорівна вступила до аспірантури на кафедрі оперативної хіру-

ргії та топографічної анатомії. Через декілька років наполегливої праці у 1971 році вона з успіхом захистила дисертацію “Кровопостачання чоловічої сім’яної залози на етапах її переміщення” під керівництвом професора М.Ю. Демка.

У 1972 році Е.Г. Топка була обрана доцентом кафедри оперативної хірургії та топографічної анатомії. Ельвіра Григорівна проводила заняття на високому змістовному і методичному рівні, працювала зі студентами, прививаючи їм навички продуктивної наукової праці, керувала роботою наукового студентського гуртка. У цей період Ельвіра Григорівна працює з притаманною їй наполегливістю і цілеспрямованістю, проводить експерименти на тваринах, консультує та обстежує хворих, виконує антропометричні, біохімічні, міографічні дослідження дітей з вадами розвитку чоловічої статевої залози, займається винахідницькою діяльністю, пропонує та обґрунтовує власні способи хірургічного лікування крипторхізму. У 1979 році після перебування в докторантурі Е.Г. Топка захистила докторську дисертацію “Клініко-морфологічні особливості крипторхізму” і в 1981 році одержала звання професора. Результати проведеної наукової роботи вона узагальнила в монографії “Крипторхізм”, виданій у співавторстві із завідувачем кафедри урології, професором О.В. Люлько, яка стала найбільш фундаментальною працею з проблем діагностики і лікування крипторхізму та широко застосовується практичними лікарями у їх фаховій діяльності.

У 1982 році професор Е.Г. Топка була обрана завідувачем кафедри оперативної хірургії та топографічної анатомії Дніпропетровського медичного інституту. Вона продовжує розвивати традиційні наукові напрямки кафедри, створюючи власну школу топографоанатомів і хірургів. Для цього вона обирає найновіші методи і технології, створює на кафедрі наукові лабораторії: гістологічну, електроміографічну. Прикладає зусиль для оснащення рентгенологічного кабінету кафедри телерентгенапаратом, операційного блоку – хірургічною лазерною установкою, новими наркозними апаратами. Під її керівництвом виконуються і успішно захищаються кандидатські та докторські дисертації. Професор Е.Г. Топка – широко відомий вчений-морфолог, видатний педагог і організатор вищої медичної школи. Коло її наукових інтересів охоплює значний діапазон проблем топографічної анатомії та оперативної хірургії. Головний напрямок наукових досліджень: морфо-експериментальне обґрунтування органозберігальних реконструктивних і пластичних

хірургічних методів лікування із застосуванням лазерного скальпеля. Найбільший внесок у наукову скарбницю зробили її широковідомі праці з дослідження розвитку органів сечостатевої системи у процесі онтогенезу, їх кровопостачання та лімфовідтоку, іннервації, взаємодії з органами ендокринної, імунної, нервової систем. Під час проведення наукових досліджень Е.Г. Топкою застосована широка методична база: сучасні методи функціональної анатомії, гістохімії, трансмісійної і скануючої електронної мікроскопії, рентгенології, міографії, біохімії, що дозволило надати глибоке наукове обґрунтування запропонованим органозберігальним операціям, захищеним авторськими свідоцтвами та патентами.

Розуміючи важливість практичного застосування анатомічних знань, Е.Г. Топка домоглася об’єднання кафедри оперативної хірургії топографічної анатомії з клінічною базою та створення кафедри оперативної хірургії і топографічної анатомії з клінічним курсом оперативної хірургії. Понад 10 років, маючи вищу категорію лікаря-хірурга, Е.Г. Топка здійснювала керівництво хірургічними клінічними базами у гнійному, загальнохірургічному та торакальному відділеннях міських лікарень № 16 та № 4 м. Дніпропетровська, була ініціатором створення міського лазерного центру.

Лекції та практичні заняття Е.Г. Топки незмінно користуються успіхом у студентів та викладачів кафедри. Їй притаманні ерудиція та професіоналізм, уміння доступно і цікаво викладати складні теми. Навколо неї постійно юрмиться студентська молодь та молоді вчені, яким так необхідні її підтримка, мудре слово, добра порада і тепло великої людяності. Під керівництвом Е.Г. Топки на кафедрі постійно ведеться пошук нових педагогічних та методичних прийомів для покращення засвоєння знань студентами, створюються нові навчальні та навчально-методичні посібники.

У 1982 році Е.Г. Топку обирають деканом 1-го медичного факультету. Вона успішно поєднує науково-педагогічну роботу з адміністративно-організаторською. Стає ініціатором багатьох корисних починань та нововведень на факультеті. Під час перебування на посаді декана 1-го медичного факультету Е.Г. Топкою були запроваджені інноваційні форми роботи, що поглиблювали зв’язок викладачів і прагнучої до знань студентської молоді: щорічне проведення конференцій “Вчитель – учень”, проведення міжвузівських конференцій, цікавих тематичних вечорів, круглих столів, студентських конкурсів. Завдяки чуйному та уважному ставленню до студентів і спів-

робітників Ельвіра Григорівна користується великою повагою та довірою серед студентської молоді та співробітників. З 1997 року Е.Г. Топка працює деканом Дніпропетровського медичного інституту ТНМ.

Визнанням високої наукової кваліфікації та авторитету Е.Г. Топки було обрання її головою Дніпропетровського обласного осередку товариства анатомів, гістологів, ембріологів та топографоанатомів, який вона очолювала 25 років, та членом Президії АГЕТ України. Ельвіра Григорівна працює в редакційній раді декількох наукових журналів. З 1995 по 1997 роки Е.Г. Топка очолювала спеціалізовану раду в Дніпропетровському медичному інституті з захисту докторських і кандидатських дисертацій за спеціальністю “Хірургія та анестезіологія”. За плідну роботу в підготовці медичних кадрів у 1992 році Е.Г. Топка одержала звання Заслуженого працівника народної освіти України. У 1994 році професор Е.Г. Топка була обрана дійсним членом Української академії наук національного прогресу за спеціальністю “Медицина, клініко-експериментальна хірургія”.

Е.Г. Топка є автором понад 520 наукових праць, у тому числі 10 монографій, 52 навчальних посібників, 26 авторських свідоцтв і патентів. Під її керівництвом виконані і захищені 4 докторські і 19 кандидатських дисертацій, виконується 2 докторські та 2 кандидатські дисертації.

Науково-педагогічна і громадська діяльність професора Ельвіри Григорівни Топки відзначена грамотою Міністерства охорони здоров'я України, грамотами обласної державної адміністрації, головного управління охорони здоров'я.

Професор Е.Г. Топка і зараз знаходиться у повному розквіті сил і енергії, надихаючи учнів і співробітників новими ідеями та задумками.

Надзвичайно велике коло людей, які бажають поздоровити шановного ювіляра, відзначити її заслуги, виразити вдячність за сумісну працю, переданий досвід та знання. З нагоди визначного ювілею колеги, співробітники, учні і друзі щиро вітають шановного ювіляра, бажають їй міцного здоров'я, творчої праці і наснаги, нових ідей, успіхів у науково-педагогічній діяльності та довгих щасливих років життя.

**Члени Всеукраїнської громадської організації
“Наукове товариство анатомів, гістологів
та топографоанатомів України”**